

Megjelenik hetenként
kétszer:
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és
kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely
(Vármegyeház II. udvar)

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ár:
Negyedévre 2 pengő.

Hirdetések:
□ - centiméterenként

Nyílt-tér:
soronként 20 fillér.

TELEFON:
MTI kirendeltség, szerkesztőség és kiadóhivatal
109. szám

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr PÉCSI JENŐ

SZERKESZTŐSÉGI POSTAFIÓK: 64
mely alá a szerkesztőségnek szóló mindennemű
írásbeli közlemény címzendő

Búcsú Széll Józseftől

Nincs még két hónapja, hogy hosszasan foglalkoztunk ezen a helyen Széll Józseffel és ma újból az ő nevét kell írni lapunk homlokára.

Akkor egy rosszul lepezett politikai és egyéni érdekekből táplálkozó provinciális eredetű hadjáratocskával szemben kívántuk *reliefjét* adni annak a Széll Józsefnek, akit mi ismerünk.

Manéhány búcsusztót kívánunk hozzá intézni, mert — mint ezt olvasóink már napok óta tudják — *Magyarország Kormányzója* a közigazgatási bíróság másodelnökévé nevezte ki és így előreláthatólag rövid idő múlva el fog búcsuzni *Zemplén vármegyétől* és búcsút vesz mitőlünk, a „Zemplén”-től is.

Nem tudjuk, hogy a hivatalos vármegye milyen formában fogja felhasználni ezt az alkalmat arra, hogy lerója elismerését és hálaát a férfival szemben, aki hét éven át volt első és fáradhatatlan munkása a vármegye boldogulásának és a maga részéről elégtételt szolgáltat-e neki, akit annyi gáncs és támadás ért azért, hogy nemcsak névleges képviselője volt a végrehajtó hatalomnak, nem báb-főispánnak bizonyult, hanem keményen állott és dolgozott azon a helyen, ahová a kormány bizalma állította. Már pedig mi úgy érezzük, hogy ez erkölcsi kötelessége a vármegyének. Emlékezzünk csak vissza, micsoda falrengető taps és „éljen” zugott fel a vármegyeháza nagytermében, amikor a beiktató közgyűlésen ezt az ünnepélyes kijelentést tette: „Törhetetlen hiva vagyok a Bethlen-kormánynak!”

Mit jelentett ez a lelkesedés?

Igétet, hogy a *Bethlen István* politikai akaratának végrehajtásában hűségesen követni és támogatni fogja a vármegye közönsége. Igaz, hogy a *Bethlen*-kormány akkor állott hatalma és népszerűsége tetőpontján és a főispánok hatalma és népszerűsége együtt nő és együtt fogy az általuk képviselt kormány

hatalmával és népszerűségével. Nem árt tehát visszaemlékezni erre az ünnepélyesen és lelkesen megnyilatkozott vármegyei ígéretre; mert Széll József következetesen hű maradt székfoglaló programjához. Nemcsak *Bethlen István* követte hűségesen a politika süpedékes utjain, hanem becsületos igyekezettel beváltani törekedett mindent, amit az akkor biztató jövővel kecsegtető időkben megvalósítható feladatként jelölt meg.

A népszerűség szónál azonban álljunk meg egy pillanatra és szögezzük le, hogy Széll József sohasem kacérokodott a népszerűséggel. Csak azért, hogy megéljenezék és híveinek táborát növelje, elvi álláspontjából egy jottát sem engedett soha. Nem hízelt az egyéni híuságnak és a közérdek rovására nem dédelgett magánérdekeket. A népszerűség pedig — legalább is Magyarországon — ezekből a nem kifogástalan illatu virágokból szokott kihajtani.

Természetes tehát, hogy akik híuságukban megbántva érezték magukat és akiknek hamar ki kellett ábrándulniok abból a reménykedésből, hogy Széll Józsefet magánérdekek előmozdítására is fel lehet használni, nemsokára duzzogni kezdtek. Ráfogták, hogy erőszakos és nem sokat törődik az autonómiával. A maga súlyos egyéniségével ránehezedik az önkormányzat szerveire és a közvéleményt nem engedi szabadon megnyilvánulni.

A legképtelenebb vád,

Gondoljunk csak azokra a városi alkotásokra, — új vilamos központ, városi vígadó és színház építése stb. — melyek már kinevezését megelőzőleg is megoldásra vártak, de befejezéshez az ő főispánsága alatt jutottak! A városnak idevonatkozó határozatait, a kötött szerződéseket, a vármegye minden módosítás nélkül jóváhagyta, igaz, hogy Széll József főispánnak gondja volt arra, hogy ezek a városi határozatok megfelelő módon

és alaposan készíttessenek elő. Mindazokat, akikre ezek a létesítmények terhet háríthatnak, ismételt és ismételt értekezletre hívta össze, ahol az érdekeltek minden korlátozás nélkül a legszabadabban nyilváníthaták véleményeiket. Hát erőszakoskodás ez? Mi úgy érezzük, hogy ellenkezőleg: éppen az önkormányzati jognak és közvéleménynek tisztetete. Ugyan ilyen tág teret engedett a közvélemény megnyilvánulásának, mikor arról volt szó, hogy a bodrogközi gazdasági vasút végállomása *Sátoraljaujhelyben* legyen; nemkülönben a pénzügyi palota építésénél is. A pénzügyigazgatóság, adóhivatal, pénzügyőri biztosság elhelyezésére szolgáló impozáns székházat az állam építette fel, az állam vásárolta meg az ehhez szükséges telket is. Mielőtt azonban ez bekövetkezett volna, a főispán értekezletet hívott össze és az értekezleten kialakult óhajtnak megfelelően tett javaslatot a telek megvásárlásra. Egy erőszakos és a közvéleményt fumigáló főispán nem így szokott eljárni.

Ugyanígy járt el a megye székhelyének, *Sátoraljaujhely* megyei város jelentékeny területének *aszfaltburkolathoz* juttatása körül. Tuovalevő, hogy ennek az oly fontos közszükségletnek ilyenül felismerése, dülőre juttatása és véghezvitelének hatékony szorgalmazása, teljes egészében a főispán nevéhez fűződő, az ő közhasznú fáradozásainak kézzelfogható eredményeit gyarapítja. A „Zemplén”-nek csak egyik legutóbbi számában olvashattunk arról is, hogy az anyagi fedezet tekintetében főispánunktól biztosított *strandfürdő* ügyét is az ebben felmerült és sok felé szétágazó terveknek — a tárgyalások rendjén — közös nevezőre juttatásával végre elhatározó mederbe sikerült terelnie.

Felesleges további bizonyítékokat sorakoztatni fel annak az igazolására, hogy Széll József sohasem törekedett a maga akaratát ráerőszakolni sem a vármegyére, sem a községekre.

Idevonatkozólag mégis fel kell említeni, hogy hétévi főispánkodása alatt egyetlenegyszer sem fordult elő, hogy a törvényhatóság közgyűlésén valakitől megvonta volna a szót. Pedig voltak mérges ellenzéki kiruccanások is, a melyeknek éle egyenesen az ő személye ellen irányult. Türelemmel hallgatta végig ezeket az orációkat és a felszólaló uraknak legfeljebb csak az eshetett rosszul, hogy az elnöki székből rögtön megkapták a választ és ezekben a válaszokban a főispán egykettőre pozdorjává törte argumentumaikat. Mert Széll József kiváló debatter, bátran idézheti *Gömbös* miniszterelnök legújabb mondását: „aki engem támad, az sportemberre akad!”

De mit védjük mi Széll Józsefet a suba alatt pusmogó elégedetlenkedőkkel szemben? Nincs ő a mi védelmünkre rászorulva. Még azok a mérgezett nyilak sem tudják megsebezni, melyeket a sajtó drótkerítései mögül olyan kitartó szívóssággal röpitenek feléje még ma is. Vértetik őt ezek ellen a nyilak ellen — közéleti cselekedetei.

Nincs arra terünk, hogy ezeket a cselekedeteket kronologikus rendben részletesen felsoroljuk. Csak általános jellemzését kísértjük meg adni főispáni működésének.

Az volt a célja, hogy a közigazgatás gépezetét gyorsabb ütemű működésre tegye képessé, a gyorsaság azonban ne történjék az alaposaság rovására és a gép működése minden tekintetben megfelelően a változott idők igényeinek. Nehéz ezt a közigazgatás mai szervezetében és a folyton változó tételes szabályok sérelme nélkül keresztülvinni. Széll József azonban nem riadt vissza ezektől a nehézségektől. Ahol kellett kicserélte a gépezet mellett állott munkásokat és a vele járó ódiom árán is biztosítani törekedett a közigazgatás közszolgálati és erkölcsi színvonalát. Ez a törekvése egészben véve nem bizonyult sikertelennek. A becsülettel és nem minden eredmény nélkül

végzett kötelesegteljesítés tiszta öntudatával távozhat tehát főispáni székéből.

Tartozunk ennek elismerésével mi is, akik állandóan és közvetlen közelből figyelhetjük működését és megérteni törekedtünk osztatlan tiszteltreméltó intencióit.

Szerencsét kívánunk neki magas birói stallumában és biztosra vesszük, hogy kiváló képességei mihamar behódolásra fogják indítani azokat is, akik ma még mindig nem hagyták abba áskálódásaikat.

Szirmay István.

Szell József életrajzi adatai.

Szell József Szombathelyen született, ahol akkor atyja — a későbbi belügyi államtitkár és valóságos belső titkos tanácsos — alispán volt.

Veleszületett különleges közigazgatási érzékét már fiatal korában is megnyilvánult tudatossággal fejlesztette ki közel harminc esztendő közigazgatási pályájának szakszerű tanulmányai, elmélyedéssel és gyakorlatiassággal eltöltött változatos állomásain. Közigazgatási pályáját Erdélyben — Kisküküllő vármegyében — kezdte meg mint szolgabíró; később ugyanitt, majd Maros-Torda vármegyében főispáni titkári minőségben teljesített szolgálatot, mikor is Marosvásárhelyen két éven át az ottani közigazgatási tanfolyam előadója volt és ebben a minőségben újabb alkalma nyílt elméleti tudása kimélyítésére.

Már az 1905. évben vezető állásba került, amennyiben ekkor Fogaras vármegye főjegyzőjévé választották, s ebből az állásból nevezetett ki az 1907. évben Fogaras vármegye főispánjává.

Az 1917. évben a kivételes törvény alapján kinevezetett az Erdélyrészi összes és a szomszédos — összesen 23 város és vármegye — törvényhatóságok élére kormánybiztossá, valamint Erdélyrészi közlelmzési meghatalmazottá. Ugyanekkor megbízott a földmivélségi miniszter Erdélyi kirendeltségének vezetésével. A fennmaradó beosztásokról lemondván, Kisküküllő megyei birtokára vonult gazdálkodni. Ez utóbbi, valóban rendkívül nehéz viszonyok közt és súlyos felelősség mellett kiváló sikerrel betöltött pozícióiban már megfelelő alkalma volt a szükséges tapintattal párosult erélyének, átfogó és áttekinthető megítélő képességének és alapos közigazgatási valamint kormányzati tudásának értékesítésére.

A konszolidációs viszonyok bevezetésével a földreform végrehajtása során mint az O. F. B. tagja illetőleg mint gazdasági szakértője működött.

Az 1925. évben Zemplén vármegye főispánjává nevezetett ki, 1926. évben pedig — Zemplén vármegye élén való meghagyása mellett — egyúttal Abauj-Torna vármegye főispánjává is kinevezetett.

Az 1928. év óta a Tokajhegylajai Szőlőgazdálkodási Segélyakció Kormánybiztosa, amely akció kizárólag az ő hathatós kezességére és legnagyobb részben az ő személyes elgondolásai alapján hi-

vatott létre s amely akció a pusztulásnak indult Tokajhegylajai egy jelentékeny részének regenerálásával járván, megteremtette a Tokajhegylajai számára egy újabb prosperálás lehetőségét.

Az 1932. évben az újonnan szerzett egységes gyakorlati közigazgatási vizsga vizsgálóbizottságának tagjává nevezték ki.

A múlt év végén Abauj-Torna vármegye élén viselt főispáni állásától buzgó szolgálatainak elismerése mellett és Zemplén vármegye élén viselt ilyen állásában meghagyása mellett saját kérelmére felmentették.

Ebből az életrajzi vázlatból is kitűnően látható, hogy Szell József a szó legvalószínűbb értelmében végigjárta a közigazgatásnak egész nagy iskoláját és annak minden fokozatában és mozzanatában tettekben megnyilvánult tanujelét adta a közigazgatás életbevágó nagyfontosságú feladataira való kivételes rátermettségének, tudásának, érzékének, ritka tárgyilagossággal párosult éles judiciumának és méltányosságra mindig hajlamos meleg emberszeretetének.

Közigazgatási tevékenységén kívül külön említésre érdemes még az a hasznos munkássága, amelyet a vezetésre bizott vármegyék közigazgatási és kulturális intézményei fejlesztése érdekében fejtett ki.

Végül különösen ki kell emelni azt a kiváló szociális tevékenységét, amelyet új szociális intézmények megvalósítása és fejlesztése körül számottevő eredményekkel végzett.

Közéleti és társadalmi érdemei számos magas kitüntetésben nyertek elismerést. Tulajdonosa a Lipótrend hadiékítményes lovagkeresztjének (1917.), a II. oszt. Magyar Érdemkeresztnek a csillaggal (1931.), a Magyar Vöröskereszt tiszti díszjelményének (1915.), a Magyar Vöröskereszt díszjelmény érdemkeresztjének (1931.), Tiszteletbeli lovagja a Souverain Katonai Máltai Lovagrendnek. Vármegyéi községeinek fejlesztése és érdekeik istápolása körül szerzett érdemeinek elismerése és háljaként csak legujabban is 37 község választotta meg díszpolgárává. Számos közhasznú és hazafias egyesületnek elnöke és támogatója (Tokaji Liga stb. stb.)

Lapszemelvények Szell József másodelnöki kinevezésével kapcsolatban

Szell Józsefnek a m. kir. Közigazgatási Biróság másodelnökévé történt kinevezésével kapcsolatban a fővárosi és vidéki sajtónak tárgyilagosságra törekvő orgánumai hosszabb-rövidebb közleményekben méltatták e kinevezésnek nagyjelentőségű tényét, egyértelműleg emelve ki az új másodelnök kivételes közigazgatási tudását és eddigi közpályájának jellemző kiválóságát.

E megjelent sajtóközleményekből néhányat itt leközölünk.

Budapesti Hírlap:

Szell József egyike a legkiválóbb közigazgatási szakférfiaknak, aki harminc évet töltött a közigazgatás szolgálatában, ebből husz éven keresztül, mint főispán működött. Egyébként a most nyugalomba vonult Benedek Sándor szintén a közigazgatási karból került ki.

Szell József kinevezésével kapcsolatban megemlítjük, hogy az idevonatkozó törvény rendelkezése

értelmében a közigazgatási birói kar harminckilenc tagból áll, akik felerészben birói, felerészben pedig közigazgatási képességgel kell, hogy bírjanak. Tekintettel arra, hogy jelenleg a Közigazgatási Biróságnak husz birói és tizenhatsz közigazgatási képesítésű tagja van, a harminckilencedik hely betöltésénél a törvény intenciója érvényesült.

Szell Józseffel a magyar közigazgatási birói kar a közigazgatás egyik legkiválóbb elméleti és gyakorlati kiválóságával gazdagodott. Kinevezése a közvélemény széles rétegében minden bizonnyal nagy megleléddel fog találkozni.

Magyar Hétfő:

Meg kell állapítani, hogy a közigazgatási biróság másodelnöki székébe nem is kerülhetett volna megfelelőbb és pártatlanabb ember Szell Józsefnél. Benne a közigazgatási biróság olyan másodelnököt kapott, aki mindenkor csak a törvényre lesz tekintettel, hiszen főispán korában is mindig csak az igazságot szolgálta.

Bizonyos, hogy Zemplén megyében őszinte sajnálatot kelt Szell József főispán távozása, aki meggye ügyeiért mindenkor gerincsen sikra szállt. Többek között az ő nevéhez fűződik a Tokajhegylajai bortermelők megszervezése és megmentése is, sőt amikor úgy látszott, hogy nem tudja kellő erellyel megvédeni a tokaji bortermelők érdekeit, egy ízben még Mayer János földmivélségi miniszterisége idején inkább benyújtotta lemondását főispáni állásáról.

Szell József abszolút puritán egyéniség, aki amellet fardhatatlan munkabírású is és így szemlében mindenképpen a legrátermettebb ember került a közigazgatási biróság másodelnöki székébe.

Felsőmagyarország

(Miskolc):

Szell József hat esztendővel ezelőtt foglalta el Zemplén vármegye főispáni székét, majd később Abauj megye is az ő főispáni hatásköre alá került. Mint keménykezű, erős akaratú főispánt ismerék s emiatt bizonyos körök nem nézték jó szemmel működését, azt azonban mindenki kénytelen volt elismerni, hogy az egész közigazgatás a kisujjában van s hogy vármegyéjében példás rendet tartott mindenkor. Személyében valóban nagyszerű közigazgatási szakember került a közigazgatási biróság másodelnöki székébe s közigazgatási szaktudása mellett, mint a felsőháznak hivatalból tagja, politikai képességeinek kifejtésére is méltó teret talált.

Felsőmagyarországi Hírlap:

Szell József tehát megye s vele egy erőskezü, energikus főispán távozik Zemplén vármegye éléről. A „Felsőmagyarországi Hírlap”-ot áthidalhatatlan politikai ellentét választja el a távozó főispántól, de az ellenfélnek is kötelessége elismerni, hogy Szell József az ország egyik legnagyobb közigazgatási szaktekintélye és a mai bizonyult, szövevényes magyar közigazgatásnak egyik legalaposabb ismerője.

Szell József másodelnöki kinevezésének körülményei és jelentősége helyes megvilágításban.

Szell Józsefnek a m. kir. Közigazgatási Biróság másodelnökévé

történt kinevezésével kapcsolatban egyes sajtóközlemények említést tettek a közigazgatási biróság birói karában állítólag felmerült ama törekvésről is, amely a másodelnöki állásnak e birói kar kebeléből leendő betöltésére irányult. Más sajtóorgánumok pedig azt kifogásolták, hogy erre a másodelnöki állásra ezuttal politikai multtal biró személyiség nevezetett ki.

Amint az a Budapesti Hírlapnak mult vasárnapi számában közzétett s lapunkban fentebb kivonatatosan közölt fejtegetéséből is kitűnik, e kinevezéssel a birói kar semmi sérelmet sem szenvedett, mert Szell József kinevezésénél ilyen vonatkozásban is a törvény intenciója érvényesült.

A magunk részéről csak azt óhajtjuk még hozzáfűzni ehhez, hogy a multban is csak egyetlen egy esetben (Szilassy tanácselnök esetében) töltetett be a másodelnöki állás a közigazgatási birák létszámából. A multban a legtöbb esetben politikai államtitkárok emeltettek ebbe a pozícióba, kiknek számára a másodelnöki kinevezés ilyen módon kétségtelenül a közpályán való előhaladásnak tekintetelt. (Ennek tekintetelt annak ellenére, hogy régebben a közigazgatási biróság másodelnöke csakugy, mint a politikai államtitkárok is, a III. fizetési osztályba volt sorolva. A külön birói status megalkotásával és mert a törvény rendelkezései szerint a m. kir. Közig. Biróság elnöke és másodelnöke a m. kir. Kuria elnökével, illetve másodelnökével azonos ranggal és fizetéssel felruháztaknak tekintendők, a birói statusnak a Kuria elnökével és másodelnökével azonos fizetési osztályában vannak jelenleg sorolva.)

Ami Szell József másodelnöki kinevezésében tényleg rendkívüli, nem az, hogy erre a méltóságra az ő személyében politikai multtal biró közéleti férfiú nevezetett ki, hiszen láttuk, hogy a gyakorlatban egyetlen kivételtől eltekintve, minden esetben politikai államtitkárok emeltettek ebbe a pozícióba. Rendkívüliséget azonban abban találhatunk, hogy ezuttal a kinevezett főispáni állásból került a másodelnöki székbe, ami kétségtelenül arra mutat, hogy Szell Józsefnek a magyar közigazgatás terén való 30 esztendő közszolgálatában szerzett rendkívüli képességeit és érdemeit kívánták ezeknek megfelelő kivételes módon méltányolni.

Ami pedig a másodelnöki állásnak a közigazgatási biróság birói karából betöltésének kérdését az ott jelenleg fennálló viszonylatban illeti, erre nézve a következőket kell még megjegyeznünk. A közigazgatási biróságnál jelenleg működő két legidősebb tanácselnök mindössze egy éve nevezetett ki ebbe az állásba. Ezek közül is a rangidősebb tanácselnök csak az 1914. évben nevezetett ki alispáni állásból közigazgatási biróvá, mikor Szell másodelnöknek már hat esztendő főispáni szolgálata volt, míg a rangban következő tanácselnök is csupán járásbirói állást töltött be akkor, amikor Szell másodelnök már főispáni állásban működött.

A m. kir. Közigazgatási Biróság elnöke és másodelnöke mint a magyar felsőháznak hivataluknál fogva tagjai, részesei egyúttal a törvényhozásnak is. Bizonyos, hogy ez alapon is komoly remény-

ségek fűződnek ahhoz, hogy Szell József tag minőségében megvalósítsa függetlenségét a köz javának érdekében és minden egyes vaieur-jét. Ebben a tekintetben pedig — a jóhiszeműen megfontoltaknak, de legelsősorban a közérdekeknek tárgyilagos szemlélésével és meggyőződésével távolról sem a napi politikai babérok, hanem a komoly és alkotó munka hosszú évtizedeken át megérdemelt érdemek tükröződnek.

Ugy értesítjük Szell József, a m. kir. Közigazgatási Biróság másodelnökévé és Biróságnak a folyó évi március 23. napjára összehívott ülésén teszi le az őt illető birói székébe való beszédét.

Az országgyűlési közvélemény kétségkívül megleléddel és várakozással tekint az új másodelnöki jelentős eseményszámhoz, másodelnöki székfoglaló beszédében, melyben az új másodelnök első alkalma nyílik majd arra, hogy követendő birói gestiókat nyilatkozatokot tegyen és megvilágíthassa azt az állás is, amelyet egyes körök az aggályokkal szemben foglaltak, amelyek politikai mul kifolyólag támasztottak a közigazgatási birósági másodelnöki kinevezésével kapcsolatban.

Abauj-vármegye búcsúja Józseftől

Abauj-vármegye törvényhatósági tanácsa f. hó 3-án tartott közgyűlést Szell Józsefnek a múlt évben viselt főispáni állásáról történt felmentéséről szóló miniszteri leirat, valamint Józsefnek a vármegyei törvényhatósági bizottságához intézett búcsúiratához.

A távozó főispánhoz Káger Józsefnyhatósági bizottsági tagok búcsúzóul, a következő beszédet tartva a távozó főispán érdemeit:

„Méltóságos főispán Úr!
Igen tisztelt szülő!

Kormányhatóságának magasztosát, melylyel Szell József főispán urat vármegyénk korábbi felmentéséről és alattvalói hódolattal búcsúul vennünk. E magas elismerés mélyen érinti a vármegyénk érdekeit. Súlyos veszteség a vármegyére, melyet csak az ő személyes nyenyelével lehet csak egy igazán méltó, közérdeket szolgáló főispán pótlani.

E fontos változás nélkül elmaradhat a vármegyénk, mint a vármegyénk legrégibb törvényhatóságának tagja, egyike a vármegyénk múlt évvel ezelőtt 6 esztendővel ezelőtt nem jutott el a főispán urat, a Szell József főispán nevében tudunk komolyan megköszönni a főispán tanulóanyagának és meggyőződésének szakszerűségét, hogy az országgyűlésnek és mel, pártatlanul a menekülés kötelességét

ségek füző ahhoz, hogy Széll József tag minőségében majd függetlensége felemelő tudatos hasznosíthatja a köz javára orlati közgazgatás terén mert és minden vonatkozásban teljes *valeur*-jét. Ebben a munkában pedig — a jóhiszeműen elhatároztaknak, de legelsősorban illetékeseknek tárgyilagossággal és meggyőződéssel szerinte távolról sem a napi politikai szerzett olcsó babérok, hanem a komoly és alkotó munkán hosszú évtizedeken át mélt érdemek tükröződnek.

Ugy értesült hogy Széll József, a m. kir. igazgatási Biróság másodnöke Biróságnak a folyó évi január 23. napjára összehívott ülésén teszi le ítélelőbírói és elnöki beszédét.

Az országgyűlés vélemény kétségkívül nagyközönséggel és várakozással telj. jelentős eseményszámba a másodnöki székfoglaló beszéde, melyben az új másodnöki első alkalma nyílik majd hogy követendő bírói gestiója nyilatkozatokat tegyen és eszméit megvilágíthassa azt az állást is, amelyet egyes körökben az aggályaival szemben foglalt amelyek politikusi múltját kifolyólag támasztottak igazgatási bírósági másodnöki tisztségével kapcsolatban.

Abauj-vármegye búcsúja Józseftől

Abauj-Tornavármegye törvényhatósági biz. f. hó 3-án tartott közgyűlése elhatározta Széll Józsefnek a múlt évén viselt főispáni állásért felmentéséről szóló miniszteri leirat, valamint Józsefnek a vármegye törvényhatósági bizottságához intézett csúcsirata

A távozó főispán búcsúiratahoz Káger József törvényhatósági bizottsági tag hozza, a következő beszéddel látva a távozó főispán érdemeit

„Méltóságos főispán Úr!
Igen tisztelt gyűlés!

Kormányzó Főméltóságának magas tisztségét, melyet Széll József főispán urat vármegyénk kormányától felmentette, mely tisztségét és alattvalói hódolattal kell megemléksznünk. E magas elhatalmas mélyen érinti vármegyénk érdekeit. Súlyos veszteség a vármegyére, amelyet csak a legdrágább nyemlény, hit, hogy az egy igazán méltó, közszereplő, talpraesett főispán váltóvá vált.

E fontos esemény nélkül el nem maradhatunk. Mennünk. Mint a vármegye megengedni, a legdrágább törvényhatósági tagja, egy vármegyénk elmulthet. Vármegyénk ősi tradícióinak tiszteltben tartása, a sokszor létezőnk, önállóságunkat fenyegető veszélyek elhárításában velünk vállvetve kifejtett, közismertté vált igazságszeretete összeforrasztották őt e vármegye lakosságával és egy oly értékes egyéniség képét alakították ki lelkünkben, kinek távozását nagy veszteséget jelent

idején pedig igazi hazafias önfeláldozással állta meg a helyét. Örömmel üdvözöltem tehát vármegyénk élén és már akkor hangsúlyoztam, hogy a vármegye közönsége bizalommal nézhet az új főispán működése elé. Nem is csalódtunk. Minden oldalról hallottuk, hogy az új főispán szigorú ember, szigorú pontossággal teljesíti kötelességét és azt megkívánja mindenkitől. Hangsúlyoztam, hogy a vármegye kötelességtudó tisztviselői kiváló korának nincs oka őt előítéllettel fogadni, mert ő jó példával fog előre menni.

Ma hat év után megállapíthatjuk, hogy Széll Józsefben tényleg szigorú fellebbvalót kaptak, aki azonban a maga igazságosságával és pontosságával kellemessé tette a vele való együttműködést. Sokszor meglepett a közgazgatási, a kis és rendes gyűléseken nagy szakértelmével, mellyel a tanácskozásokat vezette és minden dologhoz alaposan hozzászólt. Munkaszerepete, érdeklődése és munkabírása kiterjedt a vármegye legkisebb községeire, hálával említem meg vidékünk községeinek háziipari és gazdasági tanfolyamait, melyeket neki köszönhetünk. Városaink kisiparosai a múlt évi inségakcióban 1000 pár lábbel és 600 öltő meleg ruhára kaptak az ő gondossága folytán megrendelést és így amellet, hogy iparosainknak munkát biztosított, több mint ezer szegény iskolás gyermek jutott cipőhöz és meleg ruhához általa.

Mint a Hegyalja egyik országgyűlési képviselője külön is kiemelem, hogy a pusztulásnak indult hegyaljai szőlőket és azok tulajdonosait hatalmas, kamatmentes kölcsön kieszakozásával állította lábra és mikor ennek akadályai mutatkoztak, állását kötötte az akció sikeréhez.

Távozásában vigasztaló is, hogy a Hegyaljának továbbra is kormánybiztosa marad és így legalább vármegyénk hegyaljai részét nem hagyja el egészen.

Mikor tehát távozó főispánunk érdemeinek jegyzőkönyvi megörökítését indítványoztam, szívből kívánom, hogy őt, kvalitásait megillető magasabb állásban a magyaráza javára a kis emberek érdekében Isten sokáig éltesse!

A beszéd elhangzása után a törvényhatósági bizottság a következő határozatot hozta:

„Határozat.

Széll József főispán ur Ö Méltóságának vármegyénk éléről történt távozását osztatlan és őszintén átértett sajnálattal vesszük tudomásul.

Az alatt a megróbbaltatásokkal teli hat esztendő alatt, amelyet Ö Méltósága bölcs vezetése és hosszú közéleti pályáján szerzett értékes tapasztalatain átszűrte, mélyen járó és a vármegyei közélet minden ágazatára kiterjedő szak tudásán alapuló irányítása mellett eltölthettünk, — Őt, az idegent, nemcsak tisztelni és nagybecsülni, hanem szeretni is megtanultuk.

Vármegyénk ősi tradícióinak tiszteltben tartása, a sokszor létezőnk, önállóságunkat fenyegető veszélyek elhárításában velünk vállvetve kifejtett, közismertté vált igazságszeretete összeforrasztották őt e vármegye lakosságával és egy oly értékes egyéniség képét alakították ki lelkünkben, kinek távozását nagy veszteséget jelent

közéletünkben és kinek e vármegye kormányzata alóli felmentését csak őszintén fáljalhatjuk.

Midőn Ö Méltóságát távozására alkalmával őszintén nagybecsülésünkkel biztositjuk, egyben kérjük, hogy ugyis mint törvényhatósági bizottságunk tagja, ne szakítsa szét a hosszú hat év alatt szövdött és Őt hozzánk fűző szálakat és bennünket jó emlékezetében megtartva, vegyen részt ezután is értékes tehetségeivel közéletünkben.

A Mindenható bőséges áldását kérjük Ö Méltósága további közéleti működésére.

A határozat befejező része még azt tartalmazza, hogy a törvényhatósági bizottság lelkes egyhangúsággal elhatározta azt is, hogy Széll Józsefnek, Abauj-Tornavármegye volt főispánjának érdemeit jegyzőkönyvében megörökíti s erről őt jegyzőkönyvi kivonat útján értesíti is.

Széll Józsefné Pekri Olga

A búcsúzás pillanatában az őszinte elismerés, hála és szeretet legmelegebb érzéseivel hajtjuk meg fejünket, nagy veszteségünk sulya alatt. Az távozik közülünk, akinek kivételes, magasabbrendű női lelke és melegen érző nemes szíve, a nagy összeomlás utáni legsúlyosabb időkben ragadta meg kezünket és állította talpra már-már csüggedő, reményt vesztett lelkünket. Egyéniségének tüneményes volta, hívóvé varázsolta a kétkedőt és hiteltlent és hőssé a bátoratlant. Sokszor hallottuk az elmúlt évek alatt azt az általános véleményt, hogy a tizenkettedik órában adta Őt nekünk a Gondviselés, akkor, amikor ennek a szerencsétlen, határszéli végvárnak magyar asszonyai, minden erős eltökélés mellett is, szinte vergődve virrasztottak a megoldhatatlannak látszó feladatok mellett.

Széll Józsefné Ujhelyben való megjelenése egy egészen új és minden téren tevékeny korszakot nyitott meg városunk társadalmi életében.

Az emberi szenvedés, gyötrődés és elhagyatottság, szóval a szociális bajok megérzésére rendkívüli fogékonysággal és képességgel megélt nemes lelke a legrovidebb idő alatt meglátott itt is minden bajt és szenvedést, minden nyomoruságot és szűkölködést.

Az a hét esztendő, amit közöttünk eltöltött, hosszú láncolata nemes cselekedeteinek és fáradtságot nem ismerő, önfeláldozó, gyönyörű, eredményes munkájának. Az Ő szervezetei és intézményei örök időkre berögzítették nevét városunk történetébe.

Minden akadályt elhárító és leküzdő erős akarattal mintegy a semmiből varázsolta elő egyik intézményét a másik után.

Legszébb alkotása, a már 1927. óta működő *Mansz Gyermekek Otthona*, amely a legmostohább körülmények között csak 1 helyiséggel és 50 gyermekkel indult s amely Otthon, az Ő megállást nem ismerő tevékenysége, pártfogása és irányítása alatt ma már egy ujjonnan épült emelettel bővülve, 200 szegény gyermeket fogad be naponta teljes ellátásra és 3 év óta 22 bentlakó árvának ad szerető, meleg otthont.

A második, gyönyörű elgondo-

lással létesített intézménye, a *Mansz Tanítói Üdülőttelep*, amely 4 év óta a legsikeresebben és legolcsóbban oldja meg a középosztálynak, a mostoha gazdasági viszonyok miatt oly nehézé vált üdülési problémáját.

A harmadik szociális intézménye, amelynek megteremtése, még talán a két elsőnél is jellemzőbben világít rá melegen érző páratlan lelkére, a *„Szociális Misszió Társulat Urinők Otthona”*, amely intézmény fennállása óta két nagyon kedves emlékü, szép lelkü, elhalálozott úrinőnek könnyítette és édesítette meg utolsó éveit és ma is őt magányos urinőnek nyújtja az Otthon biztonságos és meleg érzését.

De, hogy a mi távozó, rajongva szeretett Főispánunk Öméltósága minden művét, munkáját és nemes cselekedetét felsorolhassuk, ahhoz ez újság keretei szűknek bizonyulnak, hisz Őt mindenütt ott lehetett látni, vagy legalább is jóságos kezét ott lehetett érezni, ahol a szenvedőket vigasztalni, a szegényeket támogatni, könnyeket letörölni és sóhajokat felfogni kellett.

Csodálatosan éles esztét a józan megfontolás, nagylelkűség, bátorság és nyíltság jellemzi. A lelki tisztaság, hűség, jóság, önfeláldozás, a hit és hazaszeretet oly közvetlenül fakadnak szívéből, mint a rózsából az illat. Erős hitét a hazaszeretet tüze, — hazaszeretetét pedig mélységes hite hevíti. Méltó, fennkölt lelkü hitvese és segítőtársa mindenkor a mi nagyrabecsnél, érdemekben gazdag *Főispánunknak*, aki a magyar férfi erényeknek, a bátorságnak, lovagiasságnak, munkabírásnak, kötelességteljesítésnek és becsületnek a megtestesítője.

Az Isten áldása kísérje őket további nemzetmentő munkájukban. Nekünk, ujhelyieknek, akik közlelőből ismertük a *Főispáni párt*, nagyon nehéz a búcsu. Nem tudunk és nem is akarunk elbúcsuzni! Az a remény erősíti lelkeinket, hogy fogunk keresni és találni egy olyan lehetőséget, amely távozó Nagyasszonyunkat még szorosabban láncolja hozzánk.

Adj a Isten, hogy úgy legyen.

Özv. Prágay Aurélné.

A Szociális Misszió jótékony célú teadélutánja

Nagyon kedves, családias jellegű jótékony célú műsoros teadélután tartott folyó hó 15-én délután a *Carolineum* leánynevelő intézet helyiségében a helybeli *Szociális Missziótársulat*. A műsornak ki-magasló száma volt *Szepessi Bódog* kegyesrendi tanárnak a társulat főhivatását kitevő keresztény karitás valódi benső lényegét ismerető előadása. A tudós előadó érdekesen vázolta a szegényügy fejlődésének történetét, az annak megoldására nézve a zsidó történetben található tervek nyomait, rámutatott arra, hogy a pogányság életében ilyenekkel már csak azért sem találkozhatunk, mert hiszen a pogányság még a lélek létezését is megtagadta rabslolgaitól. Az előadó meggyőzően tárta hallgató-sága elé azt az eredményt, illetőleg megállapítást, hogy a *Megváltónak* kellett eljönnie e földre, aki megmutatta annak a példáját, mint kell könyörületeset gyakorolni —

KINCS
SZÁRAZ ANÓD
és zseblámpa elem
SAVMENTES
TARTÓSSÁGBAN
UTÓLÉRHETETLEN

felekezethez, osztályhoz stb. tartozásra tekintet nélkül — minden arra reászoruló embertársunkkal, felebarátunkkal szemben. Az ilyen igazi Krisztusi karitás gyakorlására hívta fel hallgatóit a jeles szónok, kivel szemben hallgató-sága élénk tetszésnyilvánításokkal igyekezett köszönetét leróni.

A műsornak még két ének-, illetőleg zeneszáma is volt. *Lipcey Kriszta* hegedűművész *Hubay „Cremonai hegedűs”* c. operájából való darabbal adott élvezetes izelítőt már is fejlett művészetéből, amelyet különben a folyó hó 21-én a vármegyháza nagytermében tartandó önálló hangversenyén fog a közönség előtt a maga teljességében bemutatni.

Végül a zempléni uri társaságnak közkedvelt tagja, *Pauliczky István* dr. tb. főszolgabíró művészi interpretálásában néhány szívbe-markoló magyar nótát, hallottunk. A teadélután válogatott és nagyszámú közönsége sorában ott láttuk többek közt *Payer Ferenc* apostoli protonotárius, püspöki általános helynököt is kíséretével.

(p. j.)

— **Gróf Bethlen István** — felelős szerkesztőnkhez, **Pécsi Jenő dr.-hoz**, **Gróf Bethlen István** folyó hó 16-án a következő megírt sorokat intézte lapunk felelős szerkesztőjéhez: „Igen tisztelt Tanár Ur! A „Zemplén” című politikai hírlapban beszédeimet érintő, közzétett cikkéért és annak megküldésével tanúsított figyelméért halás köszönetet mondok. A cikket elolvastam s azt szépen és jókán találtam. Szívesen üdvözli *Bethlen István*.”

— **Halálozás.** Súlyos csapás érte *Eperjessy Ferenc* ny. törvényeségi tanácselnököt. Neje született *görgői és toporci Görgey Jolán* 57 éves korában elhalálozott. A köztisztletben álló urinőt 19 é. d. u. 3 órakor helyezték örök nyugalomra általános részvét mellett a helybeli köztemetőben.

Lapzárta után vettük a lesújtó hírt, hogy *dr. Kovaliczky Elek* kir. közjegyző, a kassai közjegyzői kamara utolsó magyar elnöke hosszas betegség után elhunyt. Értékes egyéniségének megfelelő pozíció töltött be a közéletben, méltatására jövő számunkban visszatérünk.

ÖRÖM
AZ EMBER ÉLETE.
HA RENDES AZ EMÉSZTÉSE
ARTIN AZ ENYHÉ BIZTOS ÉS OLCÓ HÁSHAJTÓ

IRODALOM

A „Kazinczy-Kör“
Arany János emlékünnepe.

(ys.) Az igénytelen falusi notáriusból a magyar költő halhatatlanok művésztévé avanszált Arany János szent emlékének áldozott szombat este 1/49 órakor a vármegyeháza nagytermében a Zemplénvármegyei Kazinczy-Kör.

Érthető és természetes, hogy irodalmi körünk ez áldozatos ünnepe, a hozzáértő a magasabb muzsikáért lelkesülő és nagyjaink emlékét becsülő közönségünk felfokozott érdeklődése kísérte.

A műsor első száma Rieger Tibor zongorajátéka. Képzetség és tehetség jellemezte az előadót, volt is tüntető taps a jutalma.

Majd Novák Sándor sárospataki református főgimnáziumi tanár tartott előadást Arany költészetéről. Nemcsak az anyaga volt kiváló, hanem a magasabb tudással, elmélyedéssel készült tanulmánya is. A lelki kontaktus aranyhidja épült ki, előadó és hallgató között, előadásának nyomán.

Ezután Nagy Barna szavalata következett, hódító erővel ragadva magával a közönséget.

A művészi készséggel teljesített versmondást Dullien Klára hegedűszáma előzte és követte. A már európai hírű finomszavu hegedűs, a magyar zene kiváló feldolgozóinak szerzeményeit interpretálta. A méltóságteljes szólások aranyos harmóniába olvadtak össze vonója alatt. Produkciója után zengett a nagyterem a publikum tetszészajától. Rieger Tibor kísérete is beszélt.

A nagyszerű művészi érzéssel — mely Emődy László körelnököt dicséri — összeállított műsor második felében elsőnek Dullien Klárát köszöntöttük a dobogón. Az izzig-vérig muzsikáló művésznő, aki sohasem a külső hatásokra törekszik, hanem istenadta tehetőségével a zene tartalmát domborítja ki, öregbítette sikerét.

Utána Heidrich Zoltánné Arany költeményeket szavalt. Megérdemelte a hangos tapsokat nemcsak szövegmondása, hanem a költő elgondolásában való elmélyedése miatt is. Előadása sokkal több volt, mint amatőrmunka.

A befejező szám Rieger Tiboré, a kitűnő és tapasztalt zenészé, aki a „Farsangi lakodalom“ világot bejárt operából érzékeltette meg a toborzót. Érzékeltette, mert akkordjai nyomában életre kelt előttünk a toborzó minden duhajtsága, tettehlyása. Láttuk magunk előtt a tőrömet és ez minden diszitő jelzőnél nagyobb dicséret a művészeknek.

A Kazinczy-Kör Arany emlékünnepe felejthetetlen élménye marad a közönségnek.

Halló! Halló!

Köszönytessék és nikkeleztesse

GARFUNKEL MÓR

működő és nikkelező üzemében Nyiregyháza (Nyirvizpalotával szemben) Horthy Miklós-tér 6., hol legolcsóbb és kiváló munkát kap!

Nyomdahelyiségünk

Vármegyeház II-ik udvar első emelet.

Városi Mozi

Jan. 24—25-én, kedden—szerdán

Udvari bál

Német hangos film 10 felv.
Főszereplők: Gretl Theimer,
Lee Parry, Bohnen Mihály.

Jan. 26-án, csütörtökön

Az elveszett ember

(Egy halott harca az élőkkel.)

Dráma 10 hangos felv.

Főszereplő: Werner Krauss.

Jan. 28—29-én, szombat—vasárnap

Életre-halálra

10 hangos felv.

Szereplők: L. Arbertini, Verebes E.

Keresek

250—350 magyar hold

birtokot bérbe.

Őszivetések és szántások, takarmány és szalma létárilag adandó át. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít „Gazda“ jeligén.

Fürdő bérbeadása.

Sátoraljaujhely megyei város a tulajdonát képező

„DIANA”

gőz- és kádfürdőt bérbe óhajtnak adni. Részletes felvilágosítás a polgármesteri hivatalnál (emelet 10. sz. szobájában) nyerhető.

Sátoraljaujhely, 1933. évi január hó 4.

Dr. Orbán,
polgármester.

Arverés.

934—1933. vhsz. Elárverezek Sátoraljaujhelyben Wekerle-tér 4. sz. alatt 1933. február 3. napjának d. e. 1/211 órakor 2170 P becsértékű papírúkat, könyveket és egyéb ingóságokat. Sátoraljaujhely, 1933. jan. 5. Gáll Vilmos, kir. bír. végrehajtó.



A Futor eredeti gyári áron beszerezhető Fest Zoltán drogériájában Sátoraljaujhely.

259—1933.

A szerencsi járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Zemplén vármegye szerencsi járásához tartozó Mezőzombor községben üresedésbe jött

segédjegyzői állásra

pályázatot hirdetek.

Az állás javadalma a 62,000—1926. B. M. számú körrendeletben megállapított fizetés és lakáspénz.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy képesítésüket, eddigi alkalmaztatásukat, erkölcsi és politikai magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám

folyó évi február 20-án d. e. 12 óráig

adják be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határidejét később fogom kitűzni.

Szerencs, 1933. január 13.

Gosztonyi,
főszolgabíró.

TÖRKÖLYFŐZŐ SZÖVETKEZET RUM
ÉS LIKÓRGYÁR SÁROSPATAK.

Mindennemű égetett szeszes ital legolcsóbb beszerzési forrása.

Kiszolgálás nagyban és kicsinyben.

Gyártmányai:

Rum,

likőrök,

cseresznye, barack,

szilva, törköly és egyéb pálinkák.

Pártoljuk a helybeli ipart és kereskedelmet!

Ajánljuk olvasóink figyelmébe az alábbi sátoraljaujhelyi cégeket, melyeknél bevásárlásaikat legjobb minőségben jutányosan eszközölhetik:

FRANK DEZSŐ

VÁROSI VIGADÓ

éttermében elsőrendűen étkezhet.
Szolid árak, figyelmes kiszolgálás.

FRIEDMANN ALADÁR

Justus ucca 22.

Telefon: 179. FA ÉS SZÉN.

KLUGER JENŐ

Horthy Miklós tér 2.

illatszer és pipere különlegességek
Tisztviselőknek 10 százalékos engedmény.

KLEIN SALAMON

épületfa,

parkett, cserép,

Kossuth Lajos u. 14. Eternit

Kössön segélybiztosítást

a Triesti Ált. Biztosító Társulatnál.

Főügynökség: Rákóczi-u. 33.

Kiváló minőségű

TOKAJI BOROK

kaphatók a Pinceszövet-

kezet üzemhelyiségében

Sátoraljaujhely, Kazinczy ucca 5. sz.

Lipsitzné fűzőszalonja

leszállított árai mellett is szavatol a fűzőiért.

Rákóczi ucca 2.

M. kir. Osztályosjegyek

LÓW MIHÁLY

főelárusítónál.

Sátoraljaujhely m. város Közművei

Rádiók,

hangszórók,

csillárok stb.

Szegő Sándor

Horthy Miklós tér 6.

Női felöltők, divatárak

legnagyobb választéka.

A hirneves Gyukits nyulszőr

kalapok egyedárusítása

SCHÖN IMRE

uri és női divatüzletében, Horthy Miklós-tér 8.

Tranzító Szállítási Vállalat

Andrássy ut 23. Vállal fuvarozást, átköltözködést butorkocsival vidékre is.

Előnyös feltételek!